

Είναι τα αγγλικά επίσημη γλώσσα της Ελλάδος;

Δρ. Αναστασία Μπέκα
Παιδοψυχίατρος

Παρακολούθησα ένα ιατρικό συνέδριο με διεθνή συμμετοχή που διοργανώθηκε σε ελληνική πόλη. Στο πρόγραμμα και στις ανακοινώσεις ως επίσημη και μόνη γλώσσα του συνεδρίου φερόταν η αγγλική. Συνεδρία προφορικών ανακοινώσεων στις 8.30 π.μ. Στο προεδρείο δύο αξιόλογοι Έλληνες καθηγητές της Ιατρικής. Εισηγητές τέσσερις Έλληνες γιατροί. Ακροατήριο 2-3 Έλληνες σύνεδροι (ή ίσως και συνοδοί). Αρχίζει η συνεδρίαση! Είμαστε στην αίθουσα 8-9 άνθρωποι, **όλοι Έλληνες** (ξαναθυμίζω, σε συνέδριο στην Ελλάδα, διοργανωμένο από Έλληνες συναδέλφους που υπηρετούν σε ελληνικά νοσοκομεία) και προσπαθούμε, οι εισηγητές να μιλήσουν και οι ακροατές να καταλάβουν τις εισηγήσεις **στα αγγλικά** (με σύνταξη και προφορά άλλοτε άλλης ποιότητας), παιδεύοντας οι μεν τους δε που παιδεύονταν αντιστοίχως, σκεφτόμενοι ο καθένας μέσα του: «Μιλήστε ελληνικά, βρε παιδιά, να συνεννοηθούμε καλύτερα!»

Πιστεύω πως η εικόνα που παραθέτω είναι οικεία σε όλους όσοι συμμετέχουν σε τέτοια συνέδρια τα τελευταία χρόνια. Αυθόρμητα αναρωτήθηκα μέσα μου γιατί ήμασταν άραγε τόσο λίγοι στη συνεδρία αυτή. Ήταν η πρωινή ώρα; Ήταν αδιάφορα τα θέματα; Ήταν κάτι άλλο ή και κάτι άλλο;

Μερικοί συνάδελφοι, τους οποίους ρώτησα εκ των υστέρων, μου είπαν ότι ήθελαν να έρθουν στο συνέδριο, αλλά δεν ήρθαν διότι δεν εμπιστεύονταν το επίπεδο των αγγλικών τους, ώστε να κατανοήσουν τις εισηγήσεις και τις παρουσιάσεις. Ένας πολύ ικανός συνάδελφος με ειδικές γνώσεις και ενασχόληση με το θέμα του συνεδρίου, που ήθελε να παρουσιάσει μια εργασία του, μου είπε ότι δεν δήλωσε συμμετοχή, προκειμένου να αποφύγει την παρουσίαση του θέματός του στα αγγλικά.

Αναρωτήθηκα και αναρωτιέμαι ακόμη, **γιατί**

έπρεπε να ορισθεί ως μόνη γλώσσα του συνεδρίου η αγγλική. Είναι υποχρεωμένος ο κάθε Έλληνας επιστήμονας και ειδικότερα ο κάθε Έλληνας γιατρός να μιλά αγγλικά, για να μπορεί να συμμετέχει στην επιστημονική ενημέρωση και στη διάδοση της επιστημονικής γνώσης **μέσα στην ίδια του τη χώρα;** Είναι υποχρεωτικό η επιμόρφωσή μας, η επικοινωνία μας και η συνεργασία μας να γίνονται, έστω στα πλαίσια των συνεδρίων, που όμως πραγματοποιούνται στη χώρα μας, στα αγγλικά; Θεωρούμε τα αγγλικά ως καταλληλότερη γλώσσα για να εκφράσουμε τις σκέψεις και τις ιδέες μας, τα πορίσματά μας, να εκφραστούμε ως επιστήμονες, όταν η ελληνική γλώσσα θεωρείται, όπως όλοι ξέρουμε, ακόμη και από τεχνοκράτες, ως η καταλληλότερη σήμερα γλώσσα για να εκφραστούν μέσω αυτής (λόγω του πλούτου και της ποικιλίας των νοημάτων που μπορεί να αποδώσει) όλες οι λέξεις και τα νοήματα που πρέπει να εκφραστούν σε πολλά επιστημονικά πεδία και μάλιστα μέσω της τεχνολογίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών;

Δεν αμφισβητώ την κυριαρχία της αγγλικής γλώσσας στο δικό μας και σε όλα τα επιστημονικά πεδία, που είναι ασφαλώς δεδομένη. Όμως εργαζόμαστε και καλλιεργούμε την ελληνική ιατρική σκέψη και πράξη στην Ελλάδα. Αν τα αγγλικά είναι αναγκαία προϋπόθεση για να επιμορφωθεί ο Έλληνας γιατρός, είναι διότι η αγγλική βιβλιογραφία και πράξη είναι σαφώς πλουσιότερη. Δεν θα παραγκωνίσουμε όμως την ελληνική γλώσσα που είναι η μητρική μας, στην οποία σπουδάσαμε, στην οποία σκεφτόμαστε και με την οποία εργαζόμαστε, και μάλιστα μέσα στην ίδια μας τη χώρα.

Αισθάνθηκα θιγμένη ως Ελληνίδα γιατρός που βρέθηκα στη δυσάρεστη θέση να παρακολουθήσω τη συνεδρία που προανέφερα στα αγγλικά. Κι αυτό όχι διότι δεν κατανοούσα τη γλώσ-

σα – έχω κάνει δυόμισι χρόνια μεταπτυχιακών σπουδών στην Αγγλία. Κατά τη γνώμη μου όμως είναι αυτονόητο ότι θα έπρεπε τόσο οι διοργανωτές του συνεδρίου όσο και οι προεδρεύοντες της συνεδρίας να έχουν την ευαισθησία να μεριμνήσουν για την ύπαρξη διερμηνέων, ώστε οι μεν εισηγήσεις των Ελλήνων συναδέλφων να γίνονται στα ελληνικά, οι δε τυχόν παριστάμενοι αλλοδαποί συνάδελφοι να έχουν τη δυνατότητα της παρακολούθησης σε γλώσσα που να την καταλαβαίνουν. Εφόσον κατά την έναρξη της διαδικασίας διαπιστωνόταν ότι δεν υπήρχαν στην αίθουσα αλλοδαποί συνάδελφοι, όπως εν προκειμένω συνέβη, το προεδρείο να μην χρησιμοποιούσε τους διερμηνείς. Οπωσδήποτε δεν θα πρέπει να γίνει καν λόγος για το «άλλοθι» του κόστους της παρουσίας των διερμηνέων, όταν πρόκειται για το κύρος του Έλληνα συνέδρου γιατρού, και το κύρος και την καταξίωση της ελληνικής γλώσσας, ως εθνικής μας γλώσσας, η οποία μάλιστα ήταν και η γλώσσα της χώρας που φιλοξενούσε το προαναφερόμενο διεθνές συνέδριο.

Περιττό νομίζω να υπενθυμίσω ότι η ελληνική γλώσσα αποτελεί επίσημη γλώσσα των ευρωπαϊκών κοινοτήτων, και ότι στα σπουδαιότερα επίσημα όργανα της Ε.Ε. η ελληνική, και όλες οι μη ευρέως ομιλούμενες γλώσσες των χωρών-μελών χρησιμοποιούνται ως ισότιμες επίσημες γλώσσες με παρισταμένους αντίστοιχους διερμηνείς.

Θα κλείσω θυμίζοντας ένα σχετικό – σημαντικό κατά τη γνώμη μου – περιστατικό. Όταν ο Γ. Σεφέρης το 1963 πήγε στη σουηδική ακαδημία στη Στοκχόλμη, για να παραλάβει το βραβείο

Νόμπελ λογοτεχνίας που του απονεμήθηκε, απηύθυνε στην ολομέλεια της σουηδικής ακαδημίας τον προβλεπόμενο λόγο του νομπελίστα στα αγγλικά, όπως ήταν υποχρεωμένος κατά τον κανονισμό, και τα πρώτα λόγια που είπε ήταν:

«Τούτη την ώρα αισθάνομαι πως είμαι ο ίδιος μια αντίφαση. Αλήθεια, η Σουηδική Ακαδημία έκρινε πως η προσπάθειά μου σε μια γλώσσα περιλάλητη επί αιώνες, αλλά στην παρούσα μορφή της περιορισμένη, άξιζε αυτή την υψηλή διάκριση. Θέλησε (η Σουηδική Ακαδημία) να τιμήσει τη γλώσσα μου, και να, εκφράζω τώρα τις ευχαριστίες μου σε ξένη γλώσσα. Σας παρακαλώ να μου δώσετε τη συγγνώμη που ζητώ πρώτα-πρώτα από τον εαυτό μου».

Αυτή τη γεμάτη ευαισθησία και επίγνωση στάση του ποιητή θα έπρεπε, νομίζω, να υιοθετήσουμε όλοι στο σχετικό ζήτημα. Και επειδή στην Ελλάδα η ξενολατρεία και η αδιαφορία για τις «μικρολεπτομέρειες» έχουν – δυστυχώς – ιστορία μακρά, θεωρώ ότι δεν θα έπρεπε να αφεθεί το ζήτημα αυτό στην «καλή» διάθεση της εκάστοτε οργανωτικής/επιστημονικής επιτροπής και της διαφημιστικής εταιρείας που αναλαμβάνει να διοργανώνει τα ελληνικά ιατρικά συνέδρια. Αντίθετα οι ιατρικοί σύλλογοι και οι επιστημονικές μας εταιρείες χρειάζεται να λάβουν σχετικά μέτρα, συστήνοντας ως αναγκαία τη χρήση πρώτα της ελληνικής γλώσσας ως επίσημης γλώσσας των συνεδρίων μας και κατόπιν των άλλων γλωσσών, ώστε και τους εαυτούς μας να μην δυσχεραίνουμε και να μην υποτιμούμεθα – με την υποτίμηση της μητρικής μας γλώσσας – στα μάτια των ξένων συναδέλφων μας.

Ἄρχῃ τοῦ νικᾶν τὸ θαρρεῖν

(Ἀρχή της νίκης αποτελεί το θάρρος)

Πλούταρχος